

סרטים

חולה-המין

הבריא ביותר

כפי שאתה הוא שמו של סרט איטלקי חדש, שעדיין לא ידוע אם יוקרן בישראל. זאת, משום שקשה למצוא לו הגדרה מתאימה שבעזרתה נוח יהיה למכור אותו לקהל.

במאי הסרט, אלברטו לאטואדה היה אומנם מחלוצי הניאוריאליזם באיטליה, והוא נתן לפליני את ההזדמנות הראשונה לביים יחד איתו (סירטם המשותף זוהר הבמה יוצג השבוע בטלוויזיה) אחרי שזה כתב עבורו שלושה סרטים. בשנות ה-70 חמישים נחשב אפילו בעל עמדה חזקה, וסרטים כמו ללא רחמים או האדרת, זכו בתחילת הביקורת, אלא שמאז נשכח לא-טואדה, לא מפני שלא עשה סרטים, אלא מפני שסרטיו לא ניראו יוצאי-דופן בר מידה מספקת. האישימו אותו בכך שביים מכל הבא ליד, החל מגירסה קולנועית

תגובה טיבעית ראשונה היא כמובן: גועל נפש, גילוי עריות, אלא שלאטואדה משיב על כך בשלב ראשוני של הסיפור, כשידו של הארכיטקט ניגש לאנציקלור פדיה שעל מרף הסיפריה, ומצטט פיסוקה שאומרת, כי גילוי עריות זו עבירה על מוסר, ולא על חוקי הטבע. והרי לאטור אדה נלחם נגד חוקי המוסר ובעד הטבע. כדי שלא יהיה ספק בקשר להשקפות העולם שלו: "בשבטים העתיקים, היה זה האב שנהג להכניס את הכלה לסוד חיי המין, ורק אחר-כך מטר אותה לחתן". הוא טוען. בהמשך הסרט, כדי להסיר ספק אחרון, אומרת הנערה: "בעיני, אב הוא זה המגדל את ילדיו, נמצא לידם, נלחם עימם ונגדם, מהווה מציאות יומיומית." ואילו היא לא ראתה את הארכיטקט אף פעם קודם לכן.

זאת, כדי להסיר התנגדות לנושא הרט, אבל מה שמעניין את לאטואדה באמת, אינו גילוי העריות, אלא היחסים בין שני דורות. הארכיטקט שמסתגר בתוך שעשועי עשירים של סידור גנים אסתטי, ומבלה זמנו במוזיאונים, ומולו הנערה שי היא התגלמות הארוטיקה בכל רמ"ח אבי

מאסטרויאני וקינסקי במסעדה לאכול או להתעלס

מאסטרויאני וקינסקי במיטה

בגרות תמורת תום נעורים

עד כמה חשוב העימות הזה בין הדורות, ניתן להבחין גם מבחירת השחקנים. מרצ'לו מאסטרויאני מעולם לא ניראה עייף יותר, חרוש קימטי חיים וחסר ישע מול כל תעתועיו, כמו בסרט זה, והוא עור מד בניגוד חריף ליופי הרענן, הפורה והזוהר של נאטסטיה קינסקי (בתו של הרשחקן קלאוס קינסקי). למען האמת, יש הרומזים שלאטואדה, לעת זיקנה, החל חומד צעירות, והוא עצמו מודה, שיש בסרט הזה יותר מקורטוב אוטוביוגרפי, אשר לנאטסטיה קינסקי, חיבתו אליה גדולה עד כדי-כך, שפירסם מיכתב הערצה גלוי ונלהב שבו הוא כותב בין השאר: "...יתכן שאין היא כלל יצור אנושי, אולי זו רק רוח רפאים ששאלה צורת נערה, כדי להעמיד במיבחן כמה מבני המין האנושי... הניצוצות בעיניה, צחוקה המתגלגל, תנועות מוסימיות של גופה, כל אלה, יש בהם צליל וקצב שמדהימים בחדשנותם..." וכן הלאה.

מנודד", אלא שמושגים כאלה אינם קיימים כלל עבור הנערה. "אני חיה בשביל הרגע הזה ולא בשביל הנצח." היא מסבירה לאהובה שעה שהיא מנסה למצות את המכסימום בכל שניה של חיים. מיכתב הערצה, מה יכול לקרב שני קצוות אלה (ואין זו הפעם הראשונה אצל לאטואדה שהדבר קורה)? "המבוגר יכול לתרום לצעירה משהו מן העדנה והבגרות של האהבה, ואילו היא מביאה לו את חן הנעורים, ובמידה מסוימת, עוזרת לו לשוב ולו לרגע קט, אל תמימות גילה." ואולי יותר מזה. לאטואדה מצייד את חדרה של הנערה בתמונות של פרויד ומארקס, אני דרה גיד והמינגווי, מעין דמויות אב שביניהן היא מתלבטת. אהבתה אל הררכיטקט היא חיפוש אחר קרקע מוצקה ובטוחה, שעלית תישען לרגע, לקראת הניתור הבא שלה בחיים. עבורה, הוא משמש מעין התגלמות חיל של הגיבורים על הקיר.

ריה, אחרי התעלסות סוערת, הוא רוצה ללכת למוזיאון ואילו היא רוצה להמשיך להתעלס. מול תרבות האוכל המפותחת של הגבר על סף הויקנה, היא מציעה את מרץ הנעורים האדיר השופע ממנה. אחד ממכריו של הארכיטקט אומר לו ש"יין עדיף על גשים — אינו בוגד ואינו

ארסית ושנונה, למנדוגולה של מקיאבלי, ועד לקומדיות עם לאנדו בוואנקה (דן דואו בטיצ'יה). בכל פעם שטענו בפניו, כי הוא מפגר אחרי האופנה נהג להשיב בשוויון נפש: "אני נהנה מן החיים, אין שום סיבה, למשל, שלא אעשה סרט אם זה יאפשר לי לעשות טיול יפה, ובכלל לא צריך לקחת את הדברים יותר מדי בריצינות".

אכן, ניראה שאהבת החיים, הטבע והי אדם, הם בעצם התכונות היחידות החיוביות בעיניו, ובסרטי, העובדה שהוא צריך לספק דרישות מיסחריות מסוימות של התעשייה לא נעלמה אף פעם מעיניו, והדבר נחשב, כמובן, פסול בעיני התרבותניקים המיקצועיים. עוד יותר פסולה, בחשבה נטייתו הגוברת והולכת, להשתמש ברומנים עממיים, ובעיקר לחרוג מן הטעם הטוב, שני הסרטים האחרונים שלו שריוצגו בארץ, לה במיניה, על קבלן ערי מומי שמתאהב בנערה מפגרת, וטרפינה אהובתי, על יורש שזונה את ירושתו, לטובת שיחה עם ציפורים, שימשו דוגמות מאלפות לכך: לא רק הרבה סצנות מין, אלא בעיקר ריגעי מבוכה, כאשר לאטואדה מדבר למשל על הפרשות הגוף האנושי, הוא אחד הבמאים הבודדים, פרט לאנשים כמו פאוליני, מאקאבייב וונדרס, שמכירים בעובדה כי לגוף האנושי אכן יש הפרשות.

גילוי עריות. תגובה דומה עשויה להתעורר גם נוכח סירטו החדש, ראשית, הסיפור עלול להרגיז את כל מי שגדל בתוך מוסכמות מוסר מסוימות. ארכיטקט גנים מכיר נערה, מבלה עימה לילה אחד, ולמחרת, באקראי, מסתבר לו כי קיימת האפשרות שנערה זו היא בתו. במשך כל הסרט הוא מתלבט ומנסה לדחות את הנערה שאינה מרפה ממנו, עד שבסופו של דבר, גוברים הדחפים הפסיים על החששות המוסריים.

ישראל בצמרת

בשבוע שעבר הגיע לארץ, לביקור קצר, סגן המנהל הבכיר החדש של חברת קולומביה. הוא בא לישראל, כדי לחגוג את מינויו בחיק המישפחה. וזאת משום שמדובר בדויד מטלון, שיצא את ישראל לפני 14 שנה לנהל את סניף החברה בטהרן, והגיע לתפקידו הנוכחי במסלול ארוך ומפותל שהוביל דרך רומא, וריו דה ז'אניירו.

מה שנותר עתה, הוא לקוות שהתעשייה הישראלית תדע להיעזר בו, או לפחות בידע הרחב שיש לו, כדי לדחוף את העגלה שלה קדימה. בסופו של דבר, להרבה יותר מזה, אייאפשר לקוות, בעולם הקולי-נוע.

דוד מטלון עם במאי שפידברג ומוכב דרייפוס דרך טהרן וריו — לפיטגה